

Kriteriji za predmet geografija

Temeljni cilj preverjanja in ocenjevanja znanja je težnja po čim boljšem znanju učencev. Seveda preverjanje in ocenjevanje ne pripomoreta k temu sama po sebi, ampak nas k temu cilju privede celoten proces učenja in poučevanja.

Pri spreminjanju učne prakse z vidika izboljšanja kakovosti ocenjevanja ne moremo stremeti samo k uvajanju novih ocenjevalnih tehnik ali izboljševanju načinov ocenjevanja, temveč k spremembam pri pouku geografije. Povezani morajo biti in součinkovati vsi elementi pouka. Spremenjeni učni pristop pri pouku geografije ne uvaja samo novih učnih metod, ampak tudi veliko povezanost med procesom učenja ter preverjanja in ocenjevanja. Zato naj bo v ospredju pouka sprotno preverjanje, ki učenca in učitelja kakovostno informira. Le tako lahko učenec in učitelj izboljšata učni proces. Neprimeren je pouk, pri katerem je ocenjevanje edina ali prevladujoča informacija učencu o znanju in njegovem učenju.

Učencem omogočamo spremljanje njihovega napredka in jih spodbujamo k različnim načinom sodelovalnega vrednotenja; lahko vrednotijo delo skupine in posameznikov delež v njej. Učence že pri učenju in utrjevanju znanja spodbujamo k samonadzoru.

Merila ocenjevanja znanja so javna, učencem jih moramo pojasniti in so sestavni del učenja (ali navodil za delo, npr. za izdelavo plakata, referata ipd.). Poleg tradicionalnih načinov pisnega in ustnega ocenjevanja se ocenjujejo tudi izdelki (npr.: panoramska risba, plakat), dejavnost (npr.: učni eksperiment, terenske meritve, anketiranje), pristne naloge (npr.: življenjske, praktične, uporabne naloge, učne simulacije idr.).

Kakovost preverjanja in ocenjevanja znanja bo na najvišji kakovostni ravni z upoštevanjem strokovnih didaktičnih načel pri preverjanju in ocenjevanju znanja, kot so uporaba različnih načinov in oblik, upoštevanje individualnih posebnosti učencev, doslednost, objektivnost, strpnost, načrtovanost, preglednost in javnost ocenjevanja. Pri preverjanju in ocenjevanju znanja naj učenci uporabljajo tiste pripomočke (različne vrste zemljevidov, grafične prikaze, slik, maket idr.), s katerimi bodo lahko najbolje pokazali svoje znanje.

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanje znanja pri geografiji

znanje/ocena	5	4	3	2	1
poznavanje pojmov, podatkov in zakonitosti	zna navesti vse zahtevane	zna navesti 80%	60%	50%	manj kot 50%
orientacija na karti	na karti se odlično znajde	na karti se dobro znajde	na karti pokaže le glavno	na karti se slabo znajde	ne zna pokazati niti glavnega
razumevanje	dobro obvlada povezave, razlikuje vzroke in posledice	razume večino	ima predstavo o nekaterih zakonitostih in povezavah	ne loči vzrokov od posledic, slabo obvlada povezave	ne razume
razlaga	jasna in nedvoumna, uporablja prave besede (pojme)	ustrezna	približna, z napakami	pomanjkljiva	ni
primeri	ilustrativni, originalni	ustrezni, lastni	deloma ustrezni, povzeti	pomanjkljivi	neustrezni ali jih ni
argumenti	originalni, ustrezni	lastni, ustrezni	deloma ustrezni, povzeti	deloma ustrezni, povzeti	neustrezni ali jih ni
predstavitev	jasna prepričljiva	jasna	zaticajoča, ne vključuje bistvenega	pomanjkljiva	ni ali je zmedena

Pragovi za pisno ocenjevanje znanja pri predmetu zgodovina in geografija

90 – 100 %	odl 5
75 – 89 %	pd 4
60 – 74 %	db 3
40 – 59 %	zd 2
0 – 39 %	nzd 1

minimalni standardi – 45% nalog, temeljni – 35 %, zahtevnejši – 20%

Kriterij za ocenjevanje ustnega nastopa pri geografiji

Vsebina
predstavitev bistva, glavne ideje, seznanjenost s temo, uporaba ustreznih besed, ve pomen, razumevanje, podrobnosti
aktualnosti, zanimivosti vključene v nastop / problemska predstavitev
vsebinska raznolikost literature (knjige, članki, ...), vsebini ustrezni viri (slike, grafi, zemljevidi, ...) in uporaba le teh
Nastop
prepričljiv, tekoče pripovedovanje, razločno, glasno, s svojimi besedami
časovna ustreznost
Izgled
preglednost, berljivost, oblika, bistvene besede (malo besedila, veliko slik)
slikovno gradivo, graf, tabela, zemljevid
navedba virov (pravilno citiranje)
36-40= odl (5), 30-35= pd (4), 24-29= db (3), 16-23= zd(2), 0-15= nzd(1)

Kriterije za ostale naloge tekom leta, učenci dobijo sproti oz. pred zahtevano nalogo.